

Vapautetaan mietojen viinien myynti

Alkoholilain uudistamista tulee jatkaa sallimalla mietojen viinien (enintään 15 prosenttia alkoholia) sekä oluiden myynti ruokakaupoissa

- Edellinen alkoholilain uudistus ei nostanut kokonaiskulutusta vaan päinvastoin, kulutus on laskenut 13 prosenttia vuodesta 2017 vuoteen 2023. Samassa ajassa valtion alkoholin myynnistä saamat verotulot ovat kasvaneet lähes 200 miljoonaa euroa. Kilpailu- ja kuluttajaviraston tutkimuksen (2024) mukaan vuoden 2018 lakimuutoksilla ei ollut merkittävää vaikutusta alkoholin kulutukseen
- Päivittäistavarakauppa esittää, että mietoja, alle 15-prosenttisia viinejä, saisivat myydä kaikki, joilla nytkin on alkoholin vähittäismyyntilupa. Tämä koskisi myös muun muassa pienpanimoita, ruoan verkkokauppaa ja ravintoloita.
- Vaikka viinit vapautettaisiin ruokakauppoihin, Alkolla on hyvät edellytykset jatkaa väkevien alkoholijuomien monopolina.
- Viinien myynti ruokakaupassa helpottaisi kuluttajien arjen sujuvuutta ja toisi tarjolle laajemman valikoiman viinejä Alkoa edullisempaan hintaan. Näin on tapahtunut oluiden kohdalla vuoden 2018 uudistuksen jälkeen.
- Uudistus vähentäisi kuluttajien tarvetta tuoda alkoholia mukanaan ulkomaanmatkoilta ja tilata alkoholia ulkomaisesta etäkaupasta. Joka vuosi menetetään noin 300 miljoonan euron veropotti etäkauppaan.
- Alkosta ostetaan vain noin kolmannes Suomessa kulutetusta alkoholista. Monopoli ei näytä estävän alkoholihaittoja eikä sen säilyttäminen tällä markkinaosuudella ole perusteltavissa kansanterveydellä.
- Enemmistö suomalaisista käyttää alkoholia kohtuullisesti, ja kulutuksen suunta on kohti vähäalkoholisia ja alkoholittomia juomia. Alkoholista aiheutuvien haittojen ennaltaehkäisyä ja hoitoa varten valtio kerää veroja. Arvonlisäveron lisäksi valtio saa Suomessa myytävästä alkoholista vuosittain noin 1,5 miljardia euroa alkoholiveroa. Verotuotot tulisi kohdentaa paremmin päihdehaittojen ehkäisyyn ja hoitoon.
- Alkon sijoittuminen vääristää päivittäistavarakaupan yritysten kilpailua. Se on ohjannut jo vuosia epäterveellä tavalla ruokakaupan asiakasvirtoja ja myyntejä. Sallimalla viinien myynti ruokakaupoissa parannetaan markkinaehtoisesti haja-asutusalueiden ruokakauppojen kannattavuutta ja kilpailukykyä sekä turvataan koko maan kattavan myymäläverkoston säilymistä.
- Myös OECD on suosittanut Suomea purkamaan kauppaa koskevia jakelukanavien rajoituksia. Alkoholilain uudistus lisäisi kilpailua ja kilpailun edellytyksiä päivittäistavarakaupassa.
- Vastuullisesti toimiva päivittäistavarakauppa maksaa verot Suomeen, huolehtii alkoholin myynnin ikärajavalvonnasta ja on keskeinen toimija pantillisten juomapakkausten palautusjärjestelmässä.

Ratkaisuehdotuksemme

Nostetaan alkoholimyynnin prosenttirajaa siten, että sallitaan enintään 15 tilavuusprosenttia sisältävien viinien myynti alkoholin vähittäismyyntiluvan omaaville toimijoille.

Siirretään alkoholipoliittinen ohjaus ja sääntely sosiaali- ja terveysministeriöstä työ- ja elinkeinoministeriöön.